

LEGAL UPDATE

Nieuwe stikstofregels? Strengere omgevingswaarden en vergunningplicht voor intern salderen

Datum: 24 april 2023

De overheid timmert aan de weg om de stikstofproblematiek op te lossen. In dat verband heeft het conceptwetsvoorstel ['Wetsvoorstel tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht o.a. intern salderen'](#) ter inzage gelegen. Het voorstel versnelt de wettelijke stikstofdoelstelling (omgevingswaarde) van 2035 naar 2030. Ook introduceert het wetsvoorstel een natuurvergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen, waaronder voor intern salderen. Met 140 openbare reacties, waarvan een groot deel negatief gestemd is over het huidige stikstofbeleid, is dit een van de meest controversiële wetsvoorstellen van dit moment.

In deze Legal Update leggen wij nader uit wat het conceptwetsvoorstel behelst.

Versnellen wettelijke stikstofdoelstelling

Momenteel bevat de Wet natuurbescherming (Wnb) een resultaatsverplichting om stapsgewijs de stikstofbelasting op stikstofgevoelige habitattypes in de Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde te krijgen. De kritische depositiewaarde is simpel gezegd de grens waarboven verslechtering van de natuur niet op voorhand is uit te sluiten. (Lees voor uitgebreidere informatie onze blog ['Hoofdlijnen Wetsvoorstel Wet stikstofreductie en natuurverbetering'](#)). Op dit moment is nog in de wet opgenomen dat in 2030 ten minste 50% van het areaal van de voor stikstof gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde moet zitten. In 2035 is dat 74%. Deze waarden zijn ook opgenomen in de Omgevingswet.

Het conceptwetsvoorstel ziet allereerst op aanpassing van de Omgevingswet om versnelling van het stikstofbeleid in de wet te verankeren met 5 jaar. In 2030 moet 74% van de Natura 2000-gebieden "gezond" zijn, in plaats van 50%. Deze versnelling is in het coalitieakkoord al aangekondigd, waar met deze wet uitvoering aan wordt gegeven. Het op dit moment voor het jaartal 2025 voorgeschreven percentage van 40%, blijft ongewijzigd.

Vergunningplicht voor intern salderen

Door een wijziging van de Wnb per 1 januari 2020, geldt alleen nog een vergunningplicht voor projecten die significante gevolgen kunnen hebben. Die significante gevolgen ontbreken volgens jurisprudentie van de Afdeling bij intern salderen (een wijziging of uitbreiding van een project zonder toename van stikstofdepositie ten opzichte van de referentiesituatie door aanpassing van het project zelf). Als gevolg daarvan is intern salderen bij de huidige stand van zaken dus vergunningvrij. Lees ook de [annotatie](#) bij de Logtsebaan-uitspraak van de Afdeling waarin dit voor het eerst expliciet aan de orde kwam.

In de praktijk leidde dit tot praktische bezwaren en minder rechtszekerheid. Initiatiefnemers kunnen in die situatie namelijk niet terugvallen op een verleende vergunning en het bevoegd gezag heeft geen zicht meer op wijzigingen van de stikstofemissie binnen het plafond dat volgt uit de geldende natuur/milieutoestemming. Dit heeft ertoe geleid dat er meer druk is komen te staan op toezicht en handhaving. Het is immers lastiger geworden om vast te stellen wat de referentiesituatie is en of de activiteiten conform wet- en regelgeving worden uitgevoerd.

Het wetsvoorstel beoogt dat op te lossen en voorziet in een vergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen, waaronder intern salderen.

Ook vergunningplicht voor latente ruimte

Bovengenoemde wetswijziging heeft ook tot gevolg dat het in gebruik nemen van latente ruimte in een bestaande toestemming weer vergunningplichtig wordt. Latente ruimte is de situatie waarbij een initiatiefnemer over een legale mogelijkheid beschikt om depositie op een Natura 2000-gebied te veroorzaken, maar van die mogelijkheid nog geen of slechts gedeeltelijk gebruikmaakt. Dit kan leiden tot feitelijke toename van stikstofdepositie op reeds overbelaste Natura 2000-gebieden. De wetgever vindt dat ongewenst. Voor het in gebruik nemen van deze latente ruimte zal, als de wet wordt aangenomen, een vergunningplicht gaan gelden.

Hoe nu verder

Gelet op de politieke discussie over stikstof en de belangen die recht tegenover elkaar staan, moet nog blijken of het conceptwetsvoorstel uiteindelijk wordt ingediend en aangenomen. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen op dit punt.

Dit is een Legal Update van Mathilde van Velzen-de Boer en Thijs Ahsmann.

Voor meer informatie:

Mathilde van Velzen-de Boer

+31 30 25 95 521

mathildevanvelzen@vbk.nl

Thijs Ahsmann

+31 30 25 95 549

thijsahsmann@vbk.nl